

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Budapesti: Negyedévre 8 korona
 Hónaposan: 12 „
 Pénzre: Negyedévre 5 „
 Hónaposan: 20 „

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Császó József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

TÁVIRATOK.

Belépés a szabadelvű pártba.

Budapest, jan. 3. Ambrózy Gyula báró, főrendiházi tag Podmaniczky Frigyes báróhoz, mint az országgyűlési szabadelvű párt elnökéhez a következő levelet intézte:

Temes-Remete, 1903. december hó. nap 31.

Nagyméltóságú elnök Ur!

A jelen súlyos politikai helyzet, mely már egy év óta megbénítja az ország minden életfunkcióját, sőt alkotmányunkat és hazánkat veszélylyel fenyegeti, kötelességévé teszi a nemzet jövőjét szíven viselő minden embernek, hogy erejéhez és tehetségéhez képest a helyzet orvoslásán közreműködjen. És a viszonyok orvoslását csak a szabadelvű párttól és az annak élén álló kormánytól remélem, mert féltetlen bizalommal viseltetem a párt jelenlegi vezére, gróf Tisza Istvánhoz és megvagyok győződve, hogy az ő erkölcsi bátorsága, államférfiúi bölcsessége és erélye meg fogja találni a kibontakozás útját és a további kormányzásnak, valamint az ország bel- és külereje fejlesztésének lehetőségét. Egyrészt a kormányelnök személye iránt táplált

összinte bizalom által indított, de másrészt azon meggyőződés által vezéreltetve, hogy itt az idő, hogy mindenki támogassa a kormányt, a béke és a rendes parlamenti viszonyok helyreállítására irányuló hazafias akciójában elhatároztam, hogy párton kívüli álláspontomat elhagyva a szabadelvűpártba belépek. Azért kérem Nagyméltóságodat, hogy a pártkör tagjainak sorába engem felvételni méltóztassék. Fogadja stb.

Makfalvay jelölése.

Tapolca, jan. 3. Glasner városbíró elnöklésével ma a város és vidék nagy érdeklődése mellett a szabadelvűpárt népes értekezletet tartott, amelyen Makfalvay Géza államtitkárt a közügy terén tanúsított ügybuzgóságáért képviselővé jelölte. Makfalvayhoz négy tagú küldöttséget menesztettek a jelölők Budapestre, hogy felkérjék a jelölés elfogadására.

Egy főispán bucsuztatása.

Brassó, jan. 3. A vármegye közönsége tegnap bucsuzott főispánjától gróf Lázár Istvántól. Délelőtt a különböző egyesületek tisztelegtek nála, este bucsulakoma volt. A színházban pedig disz-előadás.

Vád alá helyezett képviselő.

Nyitra, jan. 3. Az ügyészség vádat emelt Veszeloovszky Ferenc szemeci választókerület képviselője ellen az iránt, hogy az általános képviselő választások körútján államellenesen izgatott. A törvényszék a főtárgyalást január 21-re tűzte ki. A vádat Clurdoovszky Géza nyitrai ügyvéd fogja képviselni, ugyanaz aki Markovics és Valesak-féle körben is vádlóként szerepelt. A védőséget Fajnok István szemeci ügyvéd, ösmert agitátor vállalta el. A főtárgyalásra számos tanu van berendelve.

A nyitrai főispán beiktatása.

Nyitra, jan. 3. Thuróczy Vilmos Nyitra megye új főispánjának beiktatása január 7-én lesz.

Gróf Károlyi György jelölése.

N.-Károly, jan. 3. Gróf Károlyi György nagykarolyi kerület pártonkívüli képviselő jelöltje ma délután mondta el itt programbeszédet, melyet nagy tetszéssel fogadtak. Ellenjelöltje nincs, egyhangú megválasztásra van kilátás. Választás jan. 14-én lesz.

Három ember tűzhalála.

London, január 3. Tegnap éjjel Csikagóban leégett a London szálloda. Három

Egy készülő daljátékból.

Irta: Zoltán Vilmos.

I.

Amor dala.

Miért zokogsz, miért a könnypatak,
 Mely szép szemedből oly dusan fakad?
 Tekints reám, tudod-e, ki vagyok?
 Ki a virágnak színt ad s illatot,
 A ki megoldja zord jegét a télnek,
 Kiről daloknak ezrei beszélnek,
 Ki ragyogást s hevet a napsugárnak,
 Csillagnak fényt ad, szárnyat a madárnak,
 Ki egykor ur lesz a te szíveden —
 Az én vagyok: maga a Szerelmem.

Ha kinok utját járod egyedül,
 És a szerencse messze elkerül,
 Ha szenvedés tanyája lett szíved,
 És hűtlen elfordult minden hived,
 Szülőd ha vesztesz, testvért, vagy barátot,
 A mit vesztettél, bennem feltalárod . . .
 Urak ura, királyoknak királya.

A kinek utját semmi sines, mi állja,
 Kinek hatalma egy és végtelen —
 Az én vagyok: maga a Szerelmem!

II.

A királyleány belépője.

Csitt, csitt leányok, esendően!
 Halotti, néma esend legyen.
 Madár ne csicseregjen,
 Bogárka ne zizegjen.
 S a szellő át a tájon
 Halkan suhanva szálljon.
 És minden hangot innen
 Magával elvigyen!

Csitt, csitt szívem, te idebenn!
 Most ne dobogj, most esend legyen . .
 Belőle vedd ki részed,
 És szünjön meg verésed,
 S míg esend honol a tájon,
 Dobogásod megálljon,
 Hogy semmi se' zavarja,
 A csendet itt körül!

III.

Romanc.

(Éneklé a királyleány.)

Volt egyszer egy leány,
 Oly ifju, szép s vidám
 A szerelemről álmódott.
 Sok csendes éjszakán.

És vár, opedve vár,
 Mikor jön érte már
 A deli, ifju, szép lovag,
 Kit majd a szívébe zár . . .

És volt a földtekén
 Egy rőt szakállu vén,
 A háta pup, az arca rut —
 Ez volt a vőlegény.

S egy csendes éjszakán
 Meghalt a szép leány . . .
 A kertben sűrű lomb alatt
 Ugy sirt a csalogány!
 Ugy sirt a csalogány . . .

Telefon.

Hrabéczy Antal

Telefon.

2.

fehérnemű-gőzmosó és vasaló intézete.

Finom munka.

Széchenyi-utca 42.

Szüjítő kocsi.

ember odaégett, három súlyosan megsérült.

Japán mozgósítás.

Alasgow, jan. 3. A hajógyárakban alkalmazott tengerész mérnököket a japán kormány szolgálatfételre sürgősen behívatta.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa Kovács József polgármester elnöke alatt a városháza kis tanácstermében ma délután 3 órakor a folyó ügyek elintézése végett ülést tartott.

× **Közigazgatási bizottság.** A város közigazgatási bizottsága holnap délutáni 3 órakor a városháza nagy tanácstermében tartja meg Kovács József polgármester elnöke alatt a havi ülését.

MŰVÉSZET.

Kubelik hangversenye. Holnap lesz 4 éve annak, hogy Kubelik Jean, a világhírű hegedű művész a budapesti írók. hirlap írók Otthonában első és igazi nagy babérait aratta s azzal egyszerre lépett be a művészet világhódító lángeszűinek díszes sorába. Azóta bejárta bábérait és dícsőséget aratva a félvilágot, de ezt a napot nem felejtette el s hálája eléül, holnap a magyar hirlap írók országos nyugdíj alapja javárvá fog Budapest hangversenyezni: megvagyunk róla győződve, hogy ez a holnap hangversenye is nagy, fényes és dícsőséges lesz. De legszebb dícsősége a benne megnyilatkozó hájjája a magyar újságírók iránt s ez a világhódító művészek legszebb jellemvonás az isteni lángeszme mellett, mert ez egyszerű nagy és szép vonása. A hangversenyen jelen lesz művész körútjának és családi otthonának kedves, derűs csillaga, felesége Széll Marianne urasszony is, Széll Farkas nagyrabecsült táblabíránk és jeles tudó-

sunk, ritka műveltségű, kedves leánya is. Holnapi hangversenye után a világhírű művészpár Bécsbe s onnan Oroszországba megy hangverseny utra.

H I R E K

Vasárnap a jégen.

Most már aztán igazán alaposan rázta meg ám Téli apó fagyos szakállát és olyan tükör simára fagyasztotta a Margit-fürdő pompás korcsolyázó terének jegét, hogy szinte mosolyog a simaságtól, mint egy jól esizolt tükör.

Nem is esoda aztán, hogy e nagy város vidám ifjusága, főleg bájos leányaink és szép asszonyaink szinte tódultnak oda, hogy a tél e legszebb és legegészségesebb gyönyöreiből ki vegyék részüket, míg eszébe nem jut a forró csóku tavaszunk a most korcsolyázásra pompásan megfagyott jeget ismét fodros habokká átvarázsolni.

Tegnap vasárnap délután megéppenséggel hangos volt a tél vidámságának e sikos tere, mert nemcsak jóval többen mentek oda ki, hanem a kitűnő katonazene is hívogatta, csalogatta ki a kedves szép nemet.

De nem is volt hija a vidámságnak és szórakozásnak s igazán irigykedve is néztük a partról mi, számosabban, kiknél a dér a fejünkön s ezzel együtt még immár a reuma is erőt vesz rajtunk, kezen, lábán egyaránt.

S ilyenkor már igazán csak — irigy néző lesz az ember.

* **A főispán fogad.** Domahidy Elemér főispán ur, a f. hó 11-én történeti beiktatása alkalmával, a köz-

gyűlés után d. e. 11 órától kezdődőleg — a városházán — a tisztelgő küldöttségeket fogja fogadni.

A rendezőség ez uton is felkéri mindazon hatóságokat és testületeket, kik a főispán urnál tisztelni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat — lehetőleg f. hó 7-én d. e. 12 óráig — dr. Vargha Elemér polgármesteri titkárnál bejelenteni sziveskedjenek.

* **Farsangi naptár.** A Bika szállóba: 1904 évi január hónap 7-én a függetlenségi párt bál. 9-én Juristabál. 13-án a Vörös-Kereszt egyll. bálja. 16-án Izr. nőegyleti bálja. 20-án Gazdász táncestély. 23-án Polgári kör bálja. 24-én Aszt. ifj. bálja (Feltételes). 28-án Vör. kereszt. egyll. bálja. 30-án Jogászbál. Február hónap 4-én Keresk. ifj. bálja. 6-án Nőegyleti estély. 7-én Iparos kör bálja. 13-án Függetlenségi kör bálja. 14-én Fülléregyleti teaestély.

* **Sz. Nagy Kálmán balesete.** Amint azt már hírül adtuk, súlyos baleset érte városunk egyik derék, érdemes orvosait éppen ujév napján, amidőn ugyanis orvosi kötelessége teljesítése alkalmával a kisvasut kocsiját elütötte s arcán történt sérülésén kívül a kocsiból való kiesése közben bokájánál lába is eltört. A derék orvos balesetét városszerte nagy részvéttel vették tudomásul s kartársai és a város közönsége, főleg barátai is, nagy számban tesznek részvét látogatást a beteg orvosnál, kinek állapota a gondos gyógykezelés mellett mind jobban javul.

* **Ujévi tisztelgések Dr. Wolafka püspöknel.** Az új év alkalmából tegnapelőtt és tegnap is igen sokan keresték fel dr. Wolafka püspököt. Többek között, testülejlileg tisztelgtek nála a kath. egyháztanács és iskolaszék Dr. Irinyi István a lelkészi kar Szabó István a kegyesrendi tanárikar Várad Károly a kath. tanítók és tanítónők Molnár Dezső Kálmán vezetése alatt. Végül a Svetits-zárda képviselőjében megjelentek a képezde ez évi tanítónőjelöltjei, akiknek nevében Eckensberger Pelágia k. a. szép csokrot

IV.

A nászkíséret dala.

Férfikar.

Nos legények, hát előre!
Csak serényen!
Int a cél a völgy ölében.
Még a házig.
Mely a lomb alatt kilátszik!
Aztán rögtön visszatérhet
A kíséret!
Ott nyolcunkat bottal üssék,
Nem lesz ránk már semmi s zükség

(A házelőtt csoportot alkotva megállnak.)

Ime itt a boldogságnak
Kis tanyája.
Sűrű lomb borul le rája.
Itt fog élni,
Küzdve hinni és remélni
Ez az ifju pár emitten.
Adja Isten,
Hogy csak boldogságot érjen,
S baj kerülje. Éljen, éljen!

V.

Az új pár kettőse.

(Szín: a lombfűzrérel ékesített ház előtti tér.)

FÉRFI: [Oh] jőjj be, [Oh] jőjj be már!

Ránk üdvök üdve vár.

NŐ: Ne még, ne még! Maradj!

Csak egy-két percet adj!

FÉRFI: Miért ellenkezésed?

A boldog óra itt!

NŐ: Oh csak percekre, kérlek,

Altasd el vágyaid!

FÉRFI: Ránk üdvök üdve vár,

Oh jőjj be, jőjj be már!

NŐ: Ne még, ne még maradj!

S engem bucsuzni hagyj!

Hisz' itt kell hagyni, látod.

Miattad egy világot...

FÉRFI: Ne bántson az, hisz' érte

Egy szebbet kapsz cserébe,

E kis lak tája, látod,

Lesz most egész világod...

Oh jőjj!

NŐ: Ne még!

FÉRFI: Oh jőjj!

NŐ: Maradj!

FÉRFI: Szívemre jőjj!

NŐ: Bucsuzni hagyj!

Leánykorom lásd, itt maradj!

Azt megsiratnom tán szabad?

FÉRFI: Már látom, játszol csak velem...

Ez árulás, nem szerelem!

EGYÜTT: A szerelem...

A szerelem csodás dolog;

Egymásért ég két ifju lélek,

Szívünkben a láng ugy lobog,

És csukhoz ha végre értek,

S leküzdve minden akadály,

Oh rejtély! vaj' ki érte meg?

A küszöbön a nő megáll!

(Két ütem zene.)

EGYÜTT.

FÉRFI: 1. Oh jőjj be, jőjj be már!

NŐ: 1. Ne még, ne még, maradj!

FÉRFI: 2. Ránk üdvök üdve vár!

NŐ: 2. Csak egy-két percet adj!

(A nő eközben meglazult mirtuskoszoruját megigazitandó, azt leveszi a fejéről.)

FÉRFI: (félre, halkan):

Most mit tegyek? Ah soha ilyet

Megvan!

(Hangosan.)

E koszoru nem illet!

(Kikapja a nő kezéből a koszorut s befut a hazba.)

NŐ: Oh jaj! A koszdrum!

(Ctána siet. Az ajtó bezárul. Halk zene.)

nyújtott át a püspöknek. Dr. Wolafka a testületek képviselőiben megjelentek jókívánásait hasonló jókívánásokkal viszonozta.

* **Választmányi ülés.** A sz. Erzsébetről nevezett debreceni jótékony nőegylet választmánya ma d. u. 3 órakor Bernáth Elemérné elnökle alatt választmányi ülést tart a Svetits zárdában. A gyűlés tárgyat a taggyűjtő iver kibocsátása fogja képezni.

* **József főherceg gyászához.** József főherceghez — írja budapesti tudósítónk — mind az országos szövetség elnöksége *Klotilg Mária Rajnéria* főherceg kisasszony elhunyt alkalmából részvétiratot intézett. A főherceg a feliratra a következő levélben válaszolt *Széchenyi Viktor* gróf elnöknek fogadja a magyar tűzoltó szövetség legforróbb hálámat az oly meghatóan nyilvánított részvétért, mely a súlyos csapás felett érzett mély fájdalommat enyhíteni volt hivatva. *József főherceg.*

* **Katonai kinevezések.** A Budapesti Közlöny tegnapi száma a következő tartalékos hadnagyi kinevezéseket közli:

Horváth János bölcsész tudor a 39. számú gyalogezredtől a 34. sz. gyalogezredhez. *Muhr Ernő* a 93. gyalogezredtől a 3. sz. gyalogezredhez. *Rédl Ferenc* a 39. gyalogezredben. *Abrahám László* ugyanott, *Török Aladár* a 39. gyalogezredtől a 62. sz. gyalogezredhez. *Alföldy Károly* a 39. gyalogezredtől a 6. számú gyalogezredhez. *Ganovszky Lajos* a 39. gyalogezredtől a 33. számú gyalogezredhez.

* **Halálozások.** A tegnapi napon az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: *Miskolczi Mária* rom. kath. 68 éves és özv. *Bodza Józsefné* ev. ref. 58 éves.

* **Megnyiták a kapuk,** a főiskola vaskapui. A szünidő, a boldog szünidő, a tegnapi nappal lejárt. Szinte furcsa volt látni az őz kollegiumot elhagyatottságában, néptelenségével. Nem volt ifjúság a kollégium előtti téren, ki elmondja egymásnak ügyes-bajos dolgait. Csupán az őz még megmaradt hulladéka a zörgő tar levelek kavargtak ott szanaszét a szélben. Most azonban megjöttek a diákok, ifja, vénéje. — Ismét kezdődik a nyüzsgő élet, a pletyka, meg egy kis politika olykor-olykor. Ezek azonban most rövid időre elmaradnak, mert itt a párbeszédű — v. zsgák ideje, jobban mondva a hallgatás arany korszaka. Sokan szorongnak most az édes szünidő tűnő napjai miatt! Az ifjabbak nehézséggel, az őregek halál megvetéssel. Hisz' egy szekunda nem a világ! . . .

* **Késelő napszamos.** Tegnap este 9 óra után jókora ijedséget okozott a járókelőknek *Oláh Antal* napszamos a főtéren. Ittas állapotában nem elégedett meg messze hangzó kiabálásával, hanem kést rántott s az arra haladó közönségnek rontott. Késével még kárt is tett volna valakiben, ha a közel levő kocsialomáról elő szaladó bérkocsisok le nem fogják. A késelő embert átadták a közeli rendőrnek, kinek sikerült többi társaival a rendőrségre kisérni, hol megkapja méltó büntetését.

* **A lótenyésztési bizottság** tegnap délelőtt 11 órakor a városházán *Huttflesz Kázmér* elnökle alatt gyűlést tartott. A gyűlés eredményeként kimondták, hogy a bizottság ma délelőtt 10 órakor

a Hortobágyra megy a méntelep tüzetes megvizsgálása végett.

* **Eltévedt sertések.** Szokolay Miklós huszti lakos sertést szállított Debrecenbe. A vasuti kocsikból még csak épen szedték ki a hizókat, a hizaldába érkezve azonban már néhány hiányzott a szállítmányból. Jelentést tett a rendőrségnek, ahová kéri a károsult gazdát a becsületes megtalálót, hogy jelentse be az esetleg megtalált hizókat, hol megkapja fáradsága jutalmát.

* **A városi gazdasági bizottság** tegnap tartotta meg ülését délután 3 órakor, mikor is a hortobágyi pásztorokat választotta meg a bizottság ez idénre.

* **Furfangos hetes.** *Beinhakker Mór* a neve annak a furfangos embernek, ki *Jossip Ilonánál* a Tizenháromváros-utca 26. szám alatt szolgált mint hetes eddig tisztességgel. A tisztesség azonban igen rövid ideig tartott. Tegnap délelőtt 190 koronát kellett vinnie a postára. Ő azonban posta helyett megugrott a pénzküldeménynyel együtt. Gazdájának feltűnt a hosszú kimaradás, rosztat sejtett s jelentést tett a rendőrségnek, hol azonnal elrendelték a tolvaj hetes ellen a nyomozást.

* **A népkönyhára** eddig következő adományok folytak be: *Gróf Csáky Adorján* örököseitől 600 korona, özv. *Boczkó Sámuelné* (Koszoru megváltás címen 100 korona, Rendőrség (Koszoru megváltás címen) 25 kor. *Stegmüller Arpád* és *K. K.* 20—20 kor. *Némethy Gáborné*, *Sesztina Jenőné* és *Knoll Rudolfné* 10—10 kor. *Dr. Szűts Miklós* 6 kor. *Simon Gábor* homokkerti lakos 5 korona, *Lamprecht Frigyes* 10 drb. kalács, *Knoll Rudolfné* 3 diós kalács, *Báthory Sándorné* 20 fejkáposzta. Debrecen, 1904. jan. 3. *Szűcs Kálmán* öngy. pénzt.

* **Zálogházak forgalma.** A budapesti kir. zálogházak igazgatóságának kimutatása szerint a kir. zálogházak forgalma az elmúlt december hónapban a következő volt: A központi intézetben fölvettek 39000 ingó és 74041 ékszerített összesen 403763 kor. becsértékben; kiváltak 24796 ingó és 14956 ékszerített összesen 242326 kor. becsértékben. A belvárosi intézetben fölvettek 8773 ingó és 6939 ékszerített összesen 151943 kor. becsértékben, kiváltak 19343 ingó és 16214 ékszerített összesen 302168 kor. becsértékben. A terézvárosi intézetben fölvettek 14992 ingó és 12724 ékszerített összesen 242054 kor. becsértékben; kiváltak 20353 ingó és 15962 ékszerített összesen 321022 kor. becsértékben.

* **Beszélő számok.** A debreceni rom. kath. hitközség népmozgalmáról beszélnek az alábbi statisztikai adatok: Az elmúlt évben született 447 gyermek, ezek közül fiu 220, leány 227. Elve született 428, halva 19. Meghaltak 308-an és pedig férfi 169, nő 140 s így a tiszta szaporulat 139. Házasságot kötöttek 85-en, ezek közül tiszta kath. házasság volt 46, vegyes 39. A kath. egyház kebelébe tért 29, más vallásra tért 12. A kath. elemi iskolába járt 1060, a zárdába 604, a rom. kath. főgimnáziumba 382, együttevő 2006 gyermek. Jótékony egyházi célokra a templomperselyekben begyűlt összesen 8546 kor. és 40 fillér.

Ma este az *Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.*

EGYLET.

A Szent-Erzsébet egylet. A Szent-Erzsébet jótékonyági egylet ma délután 3 órakor a Svetits-féle intézetben ülést tart.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Jan. 4. hétfő: *Tavas z*, daljáték. B.

Jan. 5. kedd: *Flirt nagysám*, színmű C.

Jan. 6. szerda: *Tavas z*, daljáték. A.

Jan. 7. csütörtökön: *Flirt nagysám*, színmű. B.

Jan. 8. péntek: *A bajusz*, énekes vígjáték. C.

Jan. 9. szombat: *Flirt nagysám*, színmű. A.

Jan. 10. vasárnap: délután *Hunyadi László*, történelmi színmű; este *Aranyvirág*, dsljáték. Előszőr.

— (*Flirt nagysám.*) *Flirt nagysám* a mentő szerepét játsza e darabban. Egy elhanyagolt asszonyka, mint vigyázatlan pillangó a láng közé téved. Nem egészen elégett, de megperzselt szárnyakkal kerül ki onnan. Aztán belátja nagy tévedését és javulni akar. Vágyódik az oltár után, melyet egy pillanatra elhagyott. A bünt már-már megtudja a férj egy ügyetlenül küldött levél révén, de ebben a pillanatban előlép *Flirt nagysám*, a ház barátjánője és magára vállalja a megtérni vezekelni vágyó fiatal asszony bűnét. Ebből azonban bonyodalom keletkezett mert a megcsalt férj öcsese, ki egyegész ember és becsülettel szereti *Flirt nagysámot*. A darab végén azonban a bűnbánó asszonyka már csak azért is, hogy barátjánője boldog legyen — mindent megvall férjének, természetesen ez mint egy igazi gavallér francia férj megbocsát és *Flirt nagysám* is boldog lesz.

A mese ügyes és eleven. Pompás alakok vannak benne a való életből. És látva e darabot annyi sok éretlenség után, az életből vett való alakjainak beszédeit szívesen hallgatjuk. Itt is van bűn, elég tetszetős formában. de van javulás, bűnbánás, becsületes szándék is. A darab nyelve mesésen szép, a beszédek szellemesek, a megjegyzések ötletesek, a fejtegetések okosak. Nem afféle Csodagyerek malackodás, hanem egy olyan darab, mely tanít, emel, sujt, elemez, gunyol és mégis mulattat. Kétségkívül ez sem zárdai növendékeknek való, de az érettebb elme a nagy igazságok mellett szinte elfeledi, hogy a darab egy házasságtörései körül utazik.

A szerepek jó kezekben voltak. A férfiak minden tudásukat felhasználták, hogy helyesen adják vissza szerzők szándékát. Külön kiemelem *Pataki Bélát*, ki művészetét valóban ragyogtatta. A női szerepek közül *Hannel Aranka* exesellált. Bájos volt minden mozdulata, diskkrét minden szava, kedves a beszéde, megható az önfeláldozása. *Menszáros Margit* azonban nem találta ei a drámai hangot. Valami bágyadság volt egész játékán:

azért említjük meg ezt, mert nagy figyelemmel kísérik az ő művészetét. Mégis mondtuk nem egyszer, hogy biztos uton halad a Nemzeti színház elé. Különösen abban a jelenetben, midőn mindent bevall férje előtt aknázhatta volna ki mélyebben szerepét. Beszéde sebes volt és egyhangú és nem színezeit eléggé.

A rendező pompásan dolgozott, a díszleteken pazar fény és izlés ömlött el. Az érdekes darabot azonban kicsi közönség nézte végig és pedig elég figyelmetlenül jobbra a karzaton.

Akik ékes beszédet, igazi szellemet, finom esprit, esinos mesét akarnak látni és hallani, azoknak ajánljuk megtekintésre a tucatdarabok közül kiemelendő ezen színművet.

Konez Akos.

Oroszországi utam.

Egy nemzetközi gyűlés élményei.

Írta: Serli Sándor dr.

(Folytatás.)

Miután pedig legtöbb kocsis természeténél fogva nem követ, tehát úgy segít ezen, hogy kitömött ruhában járja.

Igy aztán egy kis truce gondolkozással önmagát azzal árníthatja minden, orosz ha kocszik, hogy gazdag.

A nép lélek nem keresi a logikát. Varsó hatalmas élénk város mintegy 700,000 lakossal, de minden kiválóbb dísz és szépség, sőt nemzeti jelleg nélkül.

A királyi palota busan és elhagyottan szomorkodik a Visztula partján. Vidám s fényes udvari élet helyett mogorva kozák kaszárryák veszik körül mintha meg akarnák fojtani.

Egyáltalán a régi Lengyel ország s különösen Varsó vidéke zsufolásig meg van tömve katonasággal.

Szegény lengyelek jóformán lélegzeni sem bírnak.

A lengyel idegen saját hazájában. Nem lehet otthon sem katona, sem hivatalnok. Az iskolákban az oktatás nyelve kizárólagosan az orosz. A lengyel tanulóknak lengyelül még csak társalogni sem szabad.

De azért a lengyelek száma nem apad.

Minden anya gyermekébe oltja az izzó hazaszeretetét a lengyelség és engesztelhetetlen gyűlöletét az elnyomó orosz iránt.

El minden lengyel szívében a hit és a remény a nagy végleszámolás és azután egy szebb jövő, Lengyelország feltámadása iránt.

Az anyáknak pedig látuoiki szemük és mindig igazuk van!

A város fő utain igen élénk a forgalom. Kocsi kocsit, szekér szekeret ér. Különösen nagy a torlódás az itt mintegy 7-800 méter széles Visztula egyetlen nagy vashidján, hol mozogni is alig lehet.

Különben Varsó nem tartozik az érdekes városok közé.

De mégis van szerintem, két kiváló ékessége és nevezetessége, melyet bármelyet bármely európai nagyváros méltán megirigyelhetne.

S ez két volt királyi kastély u, m. Lazienki és Willanov.

Lazienkit Ponvatovszky Szaniszló, a lengyelek utolsó királya teremtette meg aki amilyen gyenge uralkodó volt, oly kitűnő izlésű s művész lelkületű ember lehetett.

Lazienki egy pompás park keretébe foglalt valóságos élő költészet.

Forma és anyagban minden harmonizál itt minden szép és nemes.

A kupola csarnokot a négy legnagyobb lengyel király, köztük Báthory István, szobra díszíti.

Erről a Báthoryról mondotta nekünk egy lengyel sobajtva, hogy ha Lengyelországnak még egy Báthoryja lett volna, akkor bizonyára ma is virágoznék.

A nagy király prófétái éles látással sejtve a jövődőt és átértve országa jelenét, kérlelhetetlen szigorral üldözte s büntette az önző s széthúzó oligarchák törvényt, jogot hazát feláldozó kapzsiságát és féltelenségét.

Maga s az ország fő támaszát a munkás városi polgárságban és szegényes parasztságban kereste s találta meg. — Rendet is teremtett bent az országban s megverte ellenségeit, tekintélyt és becsületést szerzett a külföld előtt.

Kora halála azonban megtörte nagy terveit, Lengyelországot pedig sirba döntötték rakoncátlan fiai.

Lazienki gyöngye a még ugyancsak Ponvatovszky idejéből származó amfiteátrum.

Sötét hatalmas fák árnyékába húzódnak a római színház mintájára emelt kőpadok.

A háttérben a költészet s színművészet nagyjainak szobrai hallgatnak s bámulnak le a profán jelenre.

A nézőtér és színpad között pedig egy esendes patak folydogál egyik tóból a másikba.

Tul a színpad fölé óriási öreg fák lombáttora borul!

Lehet-e poetikusabbat gondolni, mint egy színi előadást e mithikus környezetben?

A sötét ég fénylő csillagai adják a világitást, a futó patak lassu csobogása s az öreg fák méla zizegése pedig az andalító zenét.

A képzelet szárnyai szabadon csaponghat a nagy világűrben. Cifra falak, mesterséges gatak nem korlátozzák.

Willanow, — Varsó Gödöllője, — a másik nagy lengyel király Szobjeszky János nyári kastélya volt. Pajkja nyírott féival Versaillesra és Schönbrunnra emlékeztet; belseje régi butorokban, edényekben és műtárgyakban páratlanul gazdag.

Minden egy nagy király nagyságára vall.

Mutogatják még a fákat, miket a törökverő király maga ültetgetett. Ma néma csend honol körülök s csak ha a zord éjszak hideg szele megrázza öregedő galyaikat: susognak összedugott fejjel a régi fényről, régi dicsőségről.

Haj de régen elhagyott ez benneket, jó lengyel testvérek!

Hálátlan és igaztalan volnék, ha meg nem emlékezném a lengyel nők anynyit megénekelt bájosságáról.

Szebb kezet és apróbb lábat kecsesebb tartást, — mint a lengyel nőé; hiában keresi bárhol is. — Meg van benne a szláv nő lágy szőke szépsége, a nyugoti fajok könnyedségével és mozgékonyosságával párosulva.

Elhelyezkedünk ismét a vasuti kocsiiban.

Megjelenik fülkénkben egy szolgáló s a bársony padok támláját felhajtván, hamarosan 4 pompás ágyat rögtönöz.

A posta és gyorsvonatok egyes szakaszai csak 4 emberre szólnak s így jóval kényelmesebbek a miénkénél, de nagyobbak is.

Folyt. köv.)

1918—1903 v. k. sz.

Arverési hirdetmény

A debreceni kir. jbiróságnak V. 2008—12 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szücs Juliánna részére Kiss Lajos és neje debreceni lakosoktól 94 korona 91 fillér tőke, enneh 1903. évi október hó 1 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 15 kor. perköltség erejéig 1902. évi december hó 11-én bíróilag lefoglalt és 752 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1904. évi január hó 19-én délelőtt fél 11 órakor kezdetét veendő és Vendég-utca 18. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfogóak adatni.

Debrecen, 1903. évi dec. hó 25-én.

Oláh Géza

birói kiküldött.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai
Debrecen, kistemplombazár.

Nagyválasztéku

Farsangi cikkekől,
Francia Victória se-
lyem, Himzett Gá-
zok, a jour Batist.

Tricotin, Mervellieux, Lenisienne
selymek minden színben.